

Układ o stowarzyszeniu między UE a Gruzją

Od czasu „rewolucji róż” w 2003 r. Gruzja stale zacieśniała swoje więzi z UE. Dnia 27 czerwca 2014 r. UE i Gruzja podpisały Układ o stowarzyszeniu, co doprowadziło do nasilenia rosyjskiej presji na i tak już krytykowany rząd w Tbilisi z powodu obrania przezeń proeuropejskiego kursu polityki zagranicznej.

Kamienie milowe i przeszkody na gruzińskiej drodze do Europy

Od czasu odzyskania niepodległości po rozpadzie Związku Radzieckiego w 1992 r. Gruzja czyniła ciągłe postępy, trwając na prozachodnim kursie. Relacje z UE zacieśniły się po „rewolucji róż” w 2003 r. Tbilisi nieprzerwanie dążyło do przeprowadzenia [reform polityczno-gospodarczych](#), wspieranych przez UE w ramach [Partnerstwa Wschodniego](#) (PW), które stanowi element [europejskiej polityki sąsiedztwa](#) (EPS). Po wyborach w 2012 i 2013 r. nowa rządząca koalicja [Gruzińskie Marzenie](#) (GM) utrzymała euroatlantycki kurs Tbilisi mimo [pogłębiających się podziałów](#) wewnątrz GM i [coraz większych napięć](#) z byłym prezydentem Micheilem Saakaszwilim i jego partią opozycyjną, [Zjednoczonym Ruchem Narodowym](#). Dnia 27 czerwca 2014 r. UE i Gruzja podpisały [Układ o stowarzyszeniu](#). W dniu 17 listopada [Rada Stowarzyszenia](#) UE-Gruzja odbyła swoje pierwsze posiedzenie, któremu przewodniczyła wysoka przedstawiciel UE / wiceprzewodnicząca Federica Mogherini, natomiast Rada UE potwierdziła, że Gruzja może przystąpić do drugiego etapu [planu działania na rzecz liberalizacji reżimu wizowego](#), mającego na celu wprowadzenie ruchu bezwizowego.

Co wynika z Układu o stowarzyszeniu między UE a Gruzją?

Układ o stowarzyszeniu UE-Gruzja jest jednym z układów stowarzyszeniowych nowego typu zawieranych z krajami PW. Wynikająca z jego zapisów pogłębiona i kompleksowa strefa wolnego handlu (DCFTA) ma szerszy zakres niż większość stref wolnego handlu, obejmuje bowiem zniesienie barier pozataryfowych, dostosowanie przepisów oraz wprowadzenie wiążących zasad dotyczących inwestycji i usług. Celem [Układu o stowarzyszeniu / DCFTA](#) jest włączenie Gruzji do jednolitego rynku, przy czym do priorytetowych obszarów współpracy należą polityka zagraniczna i bezpieczeństwa, wymiar sprawiedliwości oraz wolność i bezpieczeństwo, pozostawiając otwartą drogę dla dalszego rozwoju stosunków w przyszłości. Niektóre postanowienia Układu o stowarzyszeniu / DCFTA obowiązują tymczasowo od dnia 1 września. **Układ o stowarzyszeniu między UE a Gruzją jest trzecią umową tego rodzaju, która wymaga ratyfikacji przez Parlament Europejski** – po układach z [Ukrainą](#) i [Mołdawią](#). Gruzja ratyfikowała Układ o stowarzyszeniu dnia 18 lipca. Aby wszedł on w życie, musi zostać ratyfikowany przez wszystkie państwa członkowskie UE.

Moskwa zwiększa presję na Gruzję przy pogłębiających się podziałach w Tbilisi

Dnia 24 listopada 2014 r. Rosja i gruziński separatystyczny region, Abchazja, podpisały umowę w sprawie „[strategicznego partnerstwa](#)”, które znacznie zwiększa wojskową i gospodarczą kontrolę Moskwy nad tym regionem. Zachodni przywódcy, m.in. wysoka przedstawiciel / wiceprzewodnicząca Federica Mogherini, [potępili](#) ten krok, określając go jako pogwałcenie suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji. Podczas gdy Tbilisi [potępiło](#) rzekomą „reakcję Rosji” na Układ o stowarzyszeniu z UE jako „kolejny krok na drodze do aneksji”, gruzińska opozycja uznała podpisanie umowy z Rosją za dowód na nieumiejętność przeciwstawienia się Rosji ze strony rządu gruzińskiego, co doprowadziło do pogłębienia [podziałów politycznych](#) w Tbilisi. Sytuacja w Gruzji staje się krytyczna, biorąc pod uwagę [zajęcie Krymu](#) przez Rosję w marcu 2014 r. Rosyjskie oddziały stacjonują w Abchazji od początku lat 90. ubiegłego wieku, a sytuacja jest coraz bardziej napięta od czasu wojny w Abchazji i Osetii Południowej w 2008 r., które Moskwa uznała za niezależne państwa.

Parlament Europejski a Gruzja: Dnia 17 listopada Komisja Spraw Zagranicznych postanowiła w drodze głosowania, by zalecić PE przyjęcie [Układu o stowarzyszeniu między UE a Gruzją \(2014/0086\(NLE\)\)](#) oraz rezolucji nieustawodawczej ([2014/2816\(INI\)](#)), w której PE wskazuje na „możliwość integracji Gruzji z UE”, „potwierdza swoje poparcie dla suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji oraz wzywa UE do dopilnowania, by układ został zastosowany na całym terytorium Gruzji”, „wzywa UE, by w dalszym ciągu aktywnie angażowała się w rozwiązanie konfliktu za pośrednictwem Specjalnego Przedstawiciela UE w Regionie Kaukazu Południowego i ds. Kryzysu w Gruzji oraz Misji Obserwacyjnej Unii Europejskiej (EUMM)” oraz nalega, by „powołać parlamentarny komitet stowarzyszenia UE-Gruzja”. W swojej [rezolucji z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie nacisków Rosji na kraje Partnerstwa Wschodniego](#) PE stwierdził, że „Rosja nadal okupuje gruzińskie regiony: Abchazję i Region Cchinwali/Osetię Południową, łamiąc podstawowe normy i zasady prawa międzynarodowego”. W swojej [rezolucji z 2012 r. w sprawie wyborów w Gruzji](#) PE wezwał Rosję „do wycofania wojsk z separatystycznych regionów gruzińskich – Osetii Południowej i Abchazji”.